

Boliden Mineral AB
[REDACTED]

Bindande besked om undantaget från kravet på nätkoncession

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) meddelar följande bindande besked.

Ledningsnät inom gruvområdet Maurliden mellan dagbrotten Maurliden Östra och Maurliden Västra i Norsjö kommun, Västerbottens län, enligt bifogad karta, bilaga 1, omfattas av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).

Beskrivning av ärendet

Boliden Mineral AB (556231-6850) har ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för ett ledningsnät inom gruvområdet Maurliden mellan dagbrotten Maurliden Östra och Maurliden Västra.

Av handlingarna framgår i huvudsak följande.

Boliden Mineral AB (Boliden) har ett antal markförlagda 0,4 kV och 10 kV-ledningar inom sitt gruvområde i Maurliden. Boliden bedömer att det område där ledningarna är förlagda räknas som ett område för industrianläggning. Syftet med ledningarna är att förse verksamheten med el till bl.a. vattenreningsverk, vattenpumpar, gruvan, personalutrymme och kontor. Elnätet ägs av Boliden vilka är de enda som har verksamhet i området. Gruvområdet ligger inom Bolidens fastighet [REDACTED]. Vid den västliga grinden berörs utkanten av Sveaskogs fastighet [REDACTED].

Maurlidens gruva matas med el via Skellefteå Kraft Elnät AB:s ledningar. Ledningarna ansluter till Bolidens nätstationer för vidare distribution inom gruvområdet. Inom Maurlidens gruvområde finns två dagbrott där dagbrottet Maurliden Östra är en satellitgruva till dagbrottet Maurlidengruvan (den västra). All pågående verksamhet i dagbrotten drivs av samma personal som har kontor, verkstäder m.m. i västra industriområdet och de två dagbrotten delar vattenreningsverk.

2019-102657-0008
2020-05-04

Det finns två vägar som går på var sida om Maurträsk (en naturlig sjö), som sammanbinder de två dagbrotten. Maurträsk har ingen funktion för Bolidens verksamhet. Området i sin helhet är inte inhägnat, men avspärningar i form av grindar vid anslutande vägar finns. Vägen på västra sidan av Maurträsk har varit transportväg för bland annat malmtransporter. Längs den östra sidan av Maurträsk går en mindre väg som används för transport av personal och utrustning mellan gruvområdena och som används för daglig rondering av vattenledning. Mellan de två dagbrotten går en ca 1000 m lång markförlagd ledning längs en väg som ligger inom gruvområdet. Det finns inga boende i närheten av gruvområdet och byggnader som finns i området är ödehus. Gruvområdet Maurliden ligger ca 3 mil norr om Norsjö i Norsjö kommun.

Längs den östra vägen finns förutom elledningar också vattenledningar som leder förorenat vatten från dagbrott och upplag i Maurliden Östra till Maurlidengruvans vattenreningsverk innan det släpps till närmaste recipient. Vatten pumpas i stort sett dagligen och detta beräknas fortgå tills efterbehandling av gruvområdet har utförts och metallhalter i vattnet når sådana nivåer att rening inte längre är nödvändigt.

Det interna elnätet ägs av Boliden som ensamt har verksamhet i området. Gruvdriften upphörde 2019 och verksamhetsområdet ska efterbehandlas. Trots efterbehandling kan behovet av vattenrening kvarstå upp till 20 år och eventuellt längre. Behovet av el för pumpar och vattenledningar m.m. kommer därmed kvarstå till dess. När återställningsarbetet av gruvområdet är färdigt tas ledningarna ur bruk och plockas bort.

Boliden bedömer att det område som ledningarna finns inom räknas som en industrianläggning enligt 8 § förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857) (förordningen).

Ei:s utredning

Skellefteå Kraft Elnät AB innehar nätkoncession för det aktuella området och har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ansökan. Skellefteå Kraft Elnät AB har ingen erinran mot den aktuella ansökan.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Ellagen (1997:857)

En elektrisk starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession) (2 kap. 1 §).

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 § (2 kap. 4 § första stycket).

Nätmyndigheten ska i det enskilda fallet, efter ansökan av den som avser att bygga eller som använder en elektrisk starkströmsledning, lämna ett bindande besked om huruvida ledningen omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av första stycket (2 kap. 4 § andra stycket).

Förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857)

I denna förordning finns bestämmelser om undantag från kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1 §).

Med internt nät avses en eller flera starkströmsledningar som innehavaren använder för överföring av el för egen räkning (2 §).

Ett internt nät inom området för en industrialanläggning får byggas och användas utan nätkoncession. Detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled (8 §).

Ei:s motivering till beslutet

Boliden har ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för ledningar inom gruvområdet Maurliden mellan dagbrotten Maurliden Östra och Maurliden Västra i Norsjö kommun.

Gruvdriften upphörde 2019 och gruvområdet är under avveckling. Behovet av vattenrening kommer dock att kvarstå till dess efterbehandlingen av gruvområdet har utförts och metallhalter i vattnet når sådana nivåer att rening inte längre är nödvändig. Efterbehandlingen av området förutsätter således att ledningsnätet inom gruvområdet är i drift så länge som vattenreningen är nödvändig.

I förordningen har regeringen meddelat de undantag som finns från kravet på nätkoncession. I förordningsmotiven (Fm 2007:1 s. 12 f) anges tre grundkriterier som har varit vägledande för att bestämma vilka starkströmsledningar som ska vara undantagna från kravet på nätkoncession. Det första kriteriet är att ledningsnätet ska vara internt, det vill säga att innehavaren överför el för egen räkning. Det andra kriteriet är att ledningsnätet inte får vara för utbrett och det tredje är att området, inom vilket ledningsnätet förläggs, ska vara väl avgränsat. Dessa kriterier anses uppfyllda för samtliga ledningar och ledningsnät i förordningen varför de därmed är undantagna från koncessionskravet. De tre kriterierna är därför inte rekvisit som ska tillämpas i det enskilda fallet om det av förordningens lydelse klart framgår att en ledning omfattas av ett visst undantag.

Ett internt nät inom området för en industrialanläggning får byggas och användas utan nätkoncession och detsamma gäller mellan delar av ett sådant område vilka skiljs åt endast av en trafikled (8 § i förordningen). Den fråga som Ei har att ta ställning till i ärendet är om gruvområdet Maurliden utgör ett område för en industrialanläggning i

förordningens mening. Vid den bedömningen är de tre kriterierna som anges i förordningsmotiven vägledande.

Ei gör följande bedömning

Boliden bedriver ensamt industriell verksamhet inom gruvområdet Maurliden och använder ledningar i området för överföring av el till bl.a. vattenreningsverk, vattenpumpar, gruva, personalutrymme och kontor. Elnätet ägs av Boliden och är beläget på den egna fastigheten [REDACTED] med tillhörande anläggningar. Ei konstaterar att de aktuella ledningarna endast är till för att överföra el för Bolidens egen räkning och att det därmed är fråga om ett internt nät. Det första kriteriet är därmed uppfyllt.

Frågan är då om det andra kriteriet, dvs. att nätet inte får ha alltför stor utbredning är uppfyllt. Gruvverksamhet kräver ofta en betydligt större geografisk utbredning än andra industriella verksamheter och kännetecknas av att vara starkt knuten till den mark där fyndigheterna som ska utvinnas finns. Ei finner i detta fall, att gruvindustriområdets utformning, med de två dagbrottens placeringar, vattenreningsverket och vattenledningar med det interna ledningsnätet tillsammans är anlagda på ett sätt som i sin helhet får betraktas som relevant för att verksamheten ska kunna fungera effektivt. Avståndet mellan dagbrotten har enligt Ei sin förklaring i att dagbrott lokaliseras där fyndigheter finns för att dessa ska kunna utvinnas. Därtill där dagbrott finns brukar dessa även vara i områden med mycket begränsad om någon bebyggelse. I det aktuella området finns det inga boende i närheten och de hus som finns är ödehus. Gruvområdet Maurliden ligger ca 3 mil norr om Norsjö i Norsjö kommun.

Ei har vid beaktande av utformningen av anläggningarna kunnat konstatera att det finns ett tydligt samband i fråga om driften av vattenpumpar, vattenledningar och vattenreningsverket och överföringen av el. Detta ska dock vägas mot att utbredningen av nätet inte får skapa svårigheter för koncessionshavare att bygga ut sitt nät på ett rationellt sätt. I fråga om anläggningarnas utformning har bolaget redogjort för sambandet mellan dagbrotten, vattenpumpar, vattenledningar och reningsverket. Ei konstaterar att vattenpumparna och vattenledningarna och reningsverket har en nödvändig sammanhållning och är sinsemellan beroende av varandra för sin funktion. Skulle vattenreningsverket inte vara i drift skulle det förorenade vattnet inte kunna renas och omvänt skulle pumparna inte vara i drift skulle vattenreningsverket inte få något förorenat vatten att rena.

Vattenreningsverket och vattenpumparna behöver el för att vara i drift vilket endast är möjligt genom det aktuella ledningsnätet. Ei bedömer att de två dagbrottens utformning tillsammans med det interna ledningsnätet för överföring av el är anlagda på ett sätt som i sin helhet får betraktas som en enhet. Ei bedömer att lokaliseringen av hela anläggningen inom gruvområdet Maurliden är anlagt på ett sådant sätt att verksamheten ska kunna fungera effektivt. Det har inte framkommit att det interna nätet skapar svårigheter för koncessionshavare att bygga ut sitt nät på ett rationellt sätt. Därtill kommer att det interna elnätet som idag används i efterbehandlingsarbetet av gruvområdet Maurliden ska tas ur bruk när återställningsarbetet av gruvområdet är färdigt.

Vid en samlad bedömning av förhållandena för gruvområdet Maurliden, med särskild hänsyn till att verksamheten i området syftar endast till avveckling av gruvdriften och utan hinder för annan elnätsverksamhet samt att området är beläget långt från annan bebyggelse anser Ei att nätet inte har en för stor utbredning, dvs. att även det andra kriteriet anses vara uppfyllt.

Vad gäller det tredje kriteriet frågan om det interna nätet är väl avgränsat konstaterar Ei att en del av det aktuella ledningsnätet omfattar en ca 1000 m lång ledning mellan de två dagbrotten Maurliden Västra och Maurliden Östra. Ledningen i det aktuella fallet är inom ett område för Bolidens gruvverksamhet. Området för industrianläggningen åtskiljs av Maurträsk som ligger mellan de två dagbrotten Maurliden Östra och Maurliden Västra. Elledningen sträcker sig den kortaste möjliga vägen mellan de två dagbrotten utmed Maurträsk. Dock bedrivs det inte och det har inte bedrivits någon gruvdrift i Maurträsk och sjön har inte någon funktion för Bolidens verksamhet. Ei konstaterar däremot att marken utmed Maurträsk nyttjas i verksamheten på så sätt att vattenledningar sträcker sig utmed Maurträsk med syfte att överföra orenat vatten från den östra delen till den västra delen av gruvområdet för rening i gruvområdets gemensamma vattenreningsverk i Maurliden Västra. Den östra och västra delen av Gruvområdet Maurliden har ett naturligt samband med överföring av orenat vatten till det gemensamma reningsverket inom gruvområdet. Det orenade vattnet pumpas i stort sett dagligen. I ledningsnätets sträckning, förbi Maurträsk, bedöms respektive dagbrott vara beläget i omedelbar närhet i förordningens mening, efter vardera änden av sjön. Ei anser att den delen av ledningsnätet som sträcker sig mellan Maurliden Östra och Maurliden Västra, får därmed ses som en naturlig del av industrianläggningen inom gruvområdet Maurliden. Det interna nätet i området är sammanfattningsvis väl avgränsat. Ei anser att det med lätthet går att konstatera var gränsen mellan gruvområdet Maurliden och övrig mark går. Även det tredje kriteriet, att området ska vara väl avgränsat, är därmed uppfyllt.

Ledningsnätet inom gruvområdet Maurliden är ett internt elnät. Förhållandena för gruvverksamhet skiljer sig ofta från andra industriella verksamheter och är extra särskilda just för det aktuella gruvområdet som är under återställningsarbete. Ei anser att den delen av ledningsnätet som sträcker sig mellan Maurliden Östra och Maurliden Västra, får ses som en naturlig del av industrianläggningen gruvområdet Maurliden. Ledningsnätet har i det aktuella området en begränsad utbredning och är väl avgränsat.

Ei finner mot bakgrund av ovanstående att ledningsnätet inom gruvområdet Maurliden mellan dagbrotten Maurliden Östra och Maurliden Västra i Norsjö kommun, Västerbottens län, omfattas av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Hur man överklagar

Se bilaga 2, så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Lars Ström. I den slutliga handläggningen har även experten Roger Husblad, juristen Linnéa Carlén, juristen Rickard Faivre och juristen Conny Bäckman (föredragande) deltagit.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilagor

- 1 Karta över ledningsnätets sträckning.
- 2 Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till

Delges

Boliden Mineral AB
[REDACTED]

För kännedom

Skellefteå Kraft Elnät AB
info@skekraft.se

Bilaga 1 Karta över ledningsnätets sträckning

